

Latvijas pieredze komunikācijas
attīstības veicināšanā bērniem ar
funkcionēšanas traucējumiem

AINĀRS BEITIKS

DIREKTORA VIETNIEKS

RĪGAS 1. PAMATSKOLA- ATTĪSTĪBAS CENTRS

08.10.2024.

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VĒRTĪBAS: **ATBILDĪBA, CIENĀ, DROŠĪBA.**

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES MISIJA: **SNIEGT NĀKOTNES CILVĒKA
IZGLĪTĪBU UN TICĒT CILVĒKA BŪTĪBAI – BŪT LABAM UN DOT
LABĀKO.**

SKOLA, KURĀ VEIDOTA IEKĻAUJOŠA FIZISKĀ UN MĀCĪBU VIDE

lekļaujoša skola- fiziski pieejama vide sākās no ieejas skolā

Līdz 2007. gadam

Widgit simboli norādēs

Izglītības programmas

Skola realizē speciālās izglītības programmas:

- 88 izglītojamie speciālās pamatizglītības programmā **izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem** (kods 2101**58**11), un
- 88 izglītojamie speciālās pamatizglītības programmā **izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem** (kods 2101**59**11).
- 11 izglītojamie Profesionālās pamatizglītības programma- **virtuves darbinieks**
- 9 izglītojamie Profesionālās pamatizglītības programma- **mājkalpotājs**

Vecums 7- 20 gadi

Skolēnu medicīnisko diagnožu apskats

Skolā mācās **197** skolēni-

70 skolēni ar diagnozi autiskā spektra traucējumi

12 skolēni ar kustību traucējumiem- no tiem **4** izglītojamie pārvietojas ratiņkrēslā

11 gadījumos diagnosticētas retās slimības, kuras apstiprinātas laboratoriju ģenētiskos izmeklējumos

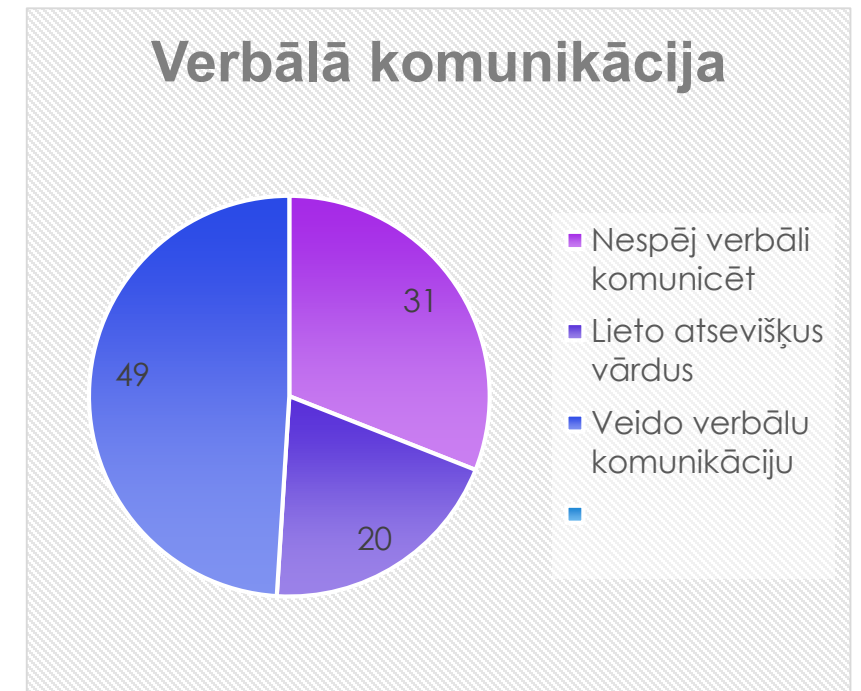
Verbālās komunikācijas spējas

Skolēnu ar smagiem garīgās attīstības traucējumu raksturojums

Nespēj verbāli komunicēt – **31%**

Verbālā komunikācijā lieto atsevišķus vārdus, vārdu apzīmējumus, atdarinājumus – **20%**

Veido verbālu komunikāciju. Ekspresīvā runā - vārdi, frāzes, teikumi. Var paust pamatvajadzības- **49%**

Komunikācija

Komunikācija ir centrālais izglītības procesa elements

Komunikācijas kompetences attīstīšanai un apgūšanai nepieciešama stratēģija, laiks un milzīga pacietība.

Bērnam jāapgūst:

- **Pietiekams receptīvais vārdu krājums**
- **Sociālā un stratēģiskā pieredze**
- **Spējas izmantot AAK (augmentatīvās un alternatīvās) tehnoloģijas**

Un šeit ir svarīgi attīstīt bērna **interesi un motivāciju** pašam izvēlēties un darboties.

Alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas metodes

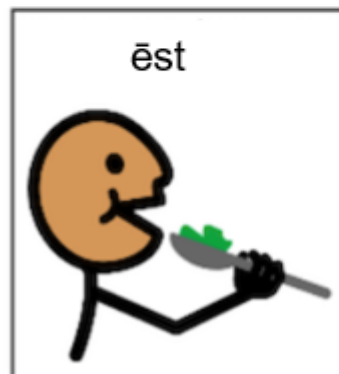
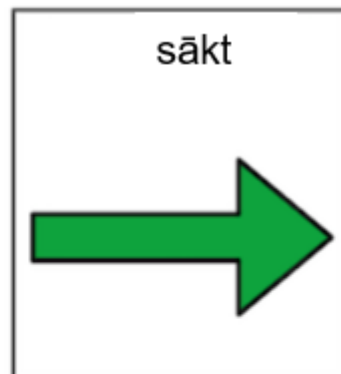
Alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas metodes

- No tech – beztehnoloģiju – norādes ar roku vai skatienu, sejas izteiksmes, ķermeņa valoda, žesti, vokalizācija.
- Low tech - (zema līmeņa tehnoloģijas) attēli vai simbolu kartītes, komunikācijas planšetes un albumi, pogas un runas albumi ar ierakstītu ziņojumu, runas dēļi.
- High tech - (augsta līmeņa tehnoloģijas) viss, kas saistīts ar datoriem, planšetēm, viedtelefoniem, utt

Widgit simboli

 Widgit

Widgit simboli

Skolas pedagogi izveidojuši daudzus mācību materiālus ar Widgit simboliem. Mācību materiāli pieejami skolas mājaslapā. Izdota grāmata «Pasakas un teikas» simbolu valodā Widgit, kur apkopotas 44 pasakas, no kurām arī 3 angļu valodā

LAPSA

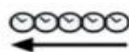
MĀCA

VILKU

ZVEJOT

Reiz

ziemā

zemnieks

vilka

ragavās

uz

mājām

zivis.

*Kā alternatīvā komunikācija ietekmē
verbālo komunikāciju?*

Sekmē!

Kavē!

Pētījumi pierāda

Alternatīvā komunikācija ir spēcīgs rīks, kas ne tikai palīdz bērniem, kuriem ir grūtības sazināties, bet arī veicina viņu verbālās valodas attīstību. Vecākiem un pedagogiem ir svarīgi izprast, ka **alternatīvās komunikācijas ieviešana nenozīmē, ka verbālā valoda netiks attīstīta**, bet gan palīdz bērnam sazināties efektīvāk, vienlaikus nodrošinot pamatu verbālās komunikācijas attīstībai nākotnē.

Runas dēlis

OTRDIENA

1.

3.

2.

Izglītojamā
individuālais
darbību plāns

Runājošais foto albums

Identifikācijas
atbalsta aproce

Planšetdatators ar
sagatavotām
aplikācijām

Planšetdators
ar
aktivitāšu
kartiņām
un ierakstītu
runu

Pieredze

Mērķtiecīgi organizējot mācību procesu tehnoloģijas sekmē motivāciju, uzmanības koncentrēšanu, sadarbības un mijiedarbības spējas, atdarināšanu, receptīvo un ekspresīvo valodu, motorās spējas - lielo un sīko motoriku, vēlmi pabeigt darbu līdz galam, orientēšanos plaknē.

Runas dēlis
un
bezvadu
pārslēgs -
poga

Bezvadu
kursorsvira

Chrome Book
portatīvais dators
ar skārienjūtīgu
ekrānu un
kursorbumbu

Stacionārajam datoram pievienota uz statīva montēta kamera

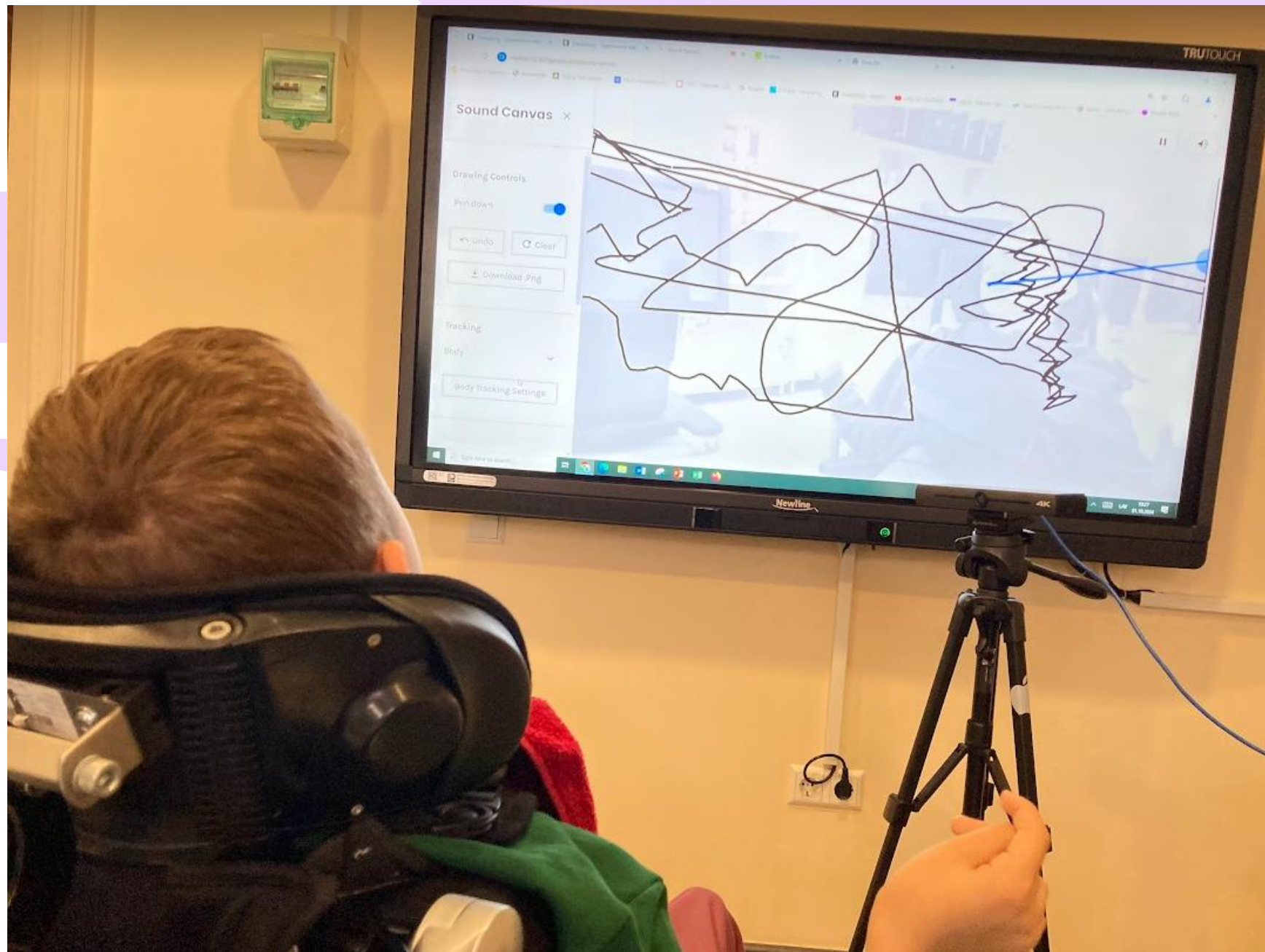

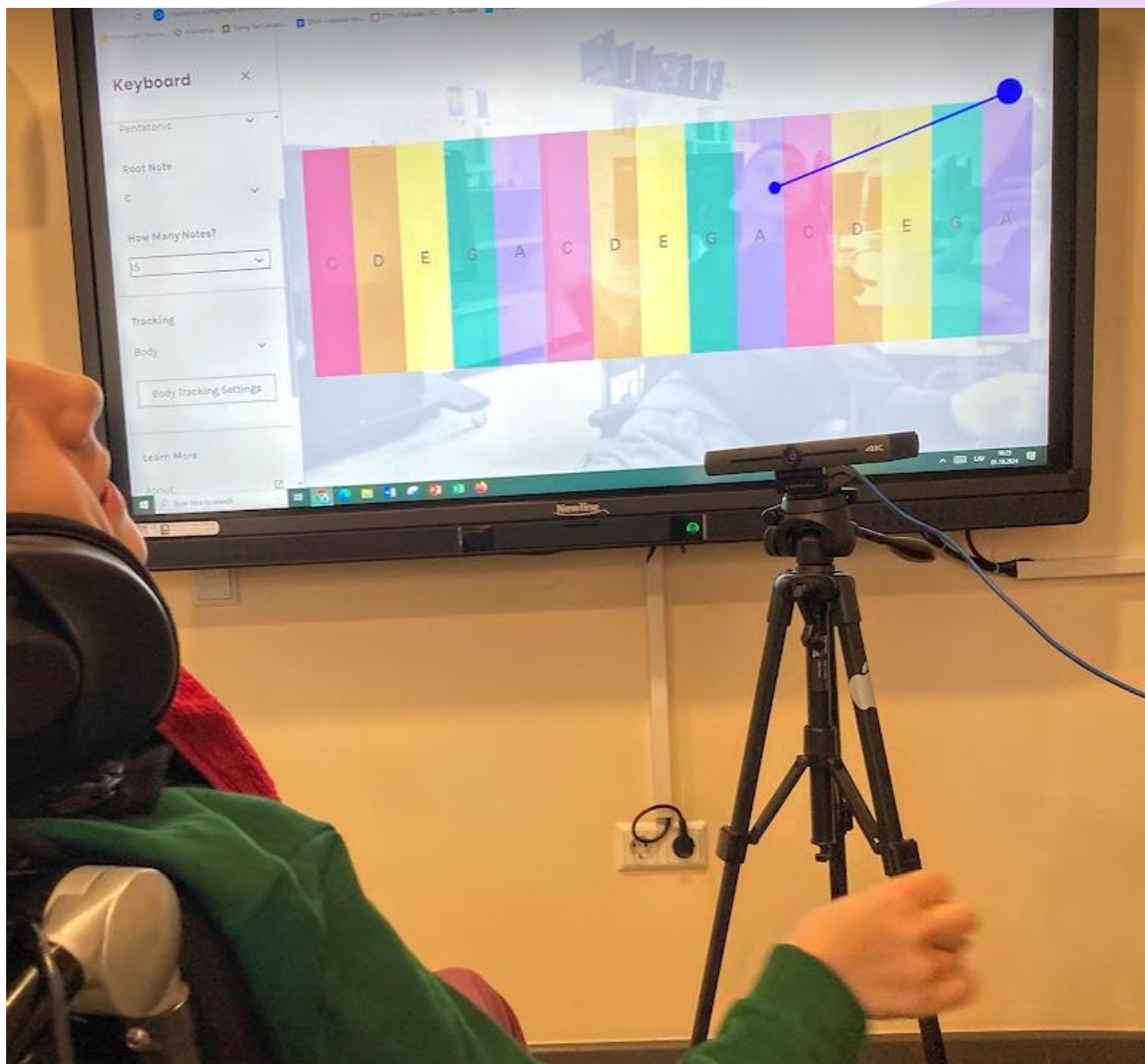
Ķermeņa
kustību
nolasīšana ar
kameru un
projicēšana

Kursora
vadīšana
ar galvu

Kursora
vadīšana
ar galvu

Mēs esam kopīgā Eiropas izglītības telpā - Erasmus+ programmas sniegtās iespējas

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk

EIROPAS SAVIENĪBA

Sadarbības formas -
stratēģiskās partnerības, kursu
apmeklēšana, ēnošanas prakses

Partnerskolas - Igaunijā,
Polijā, Čehijas republikā, Īrijā,
Turcijā, Maķedonijā, Portugālē,
Vācijā, Rumānijā

Erasmus+ akreditācija

Sala bija skaista, veselīga, auglīga; neviens te nepazīna slimības, postu vai trūkumu;

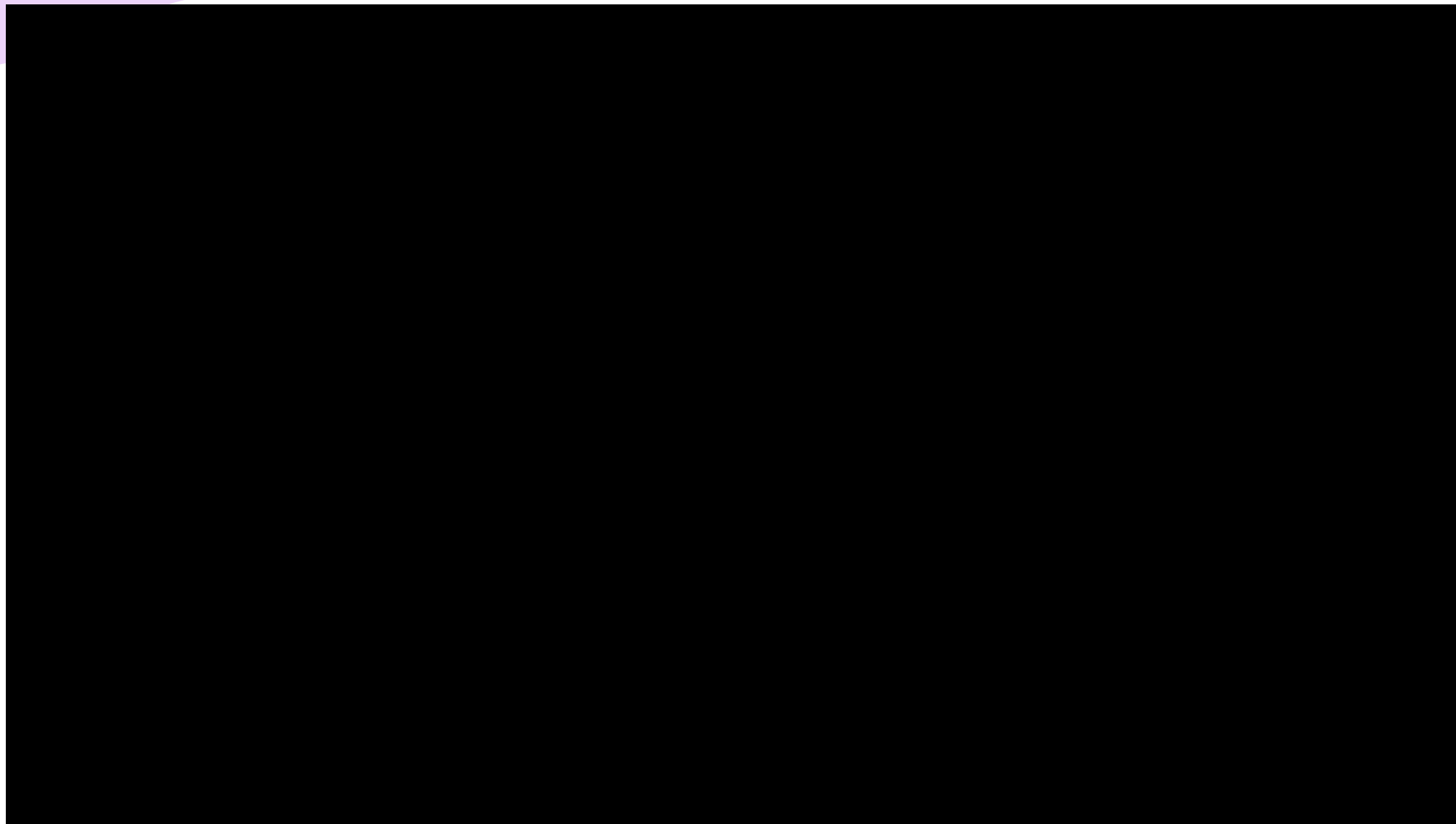

MUZIĀLS SAPNIS

komponists Rihards Zaļupe,
dramaturgs Klāvs Mellis,
režisore Anna Klišāne,
stāstnieks Andris Keišs

Piedalās:
Rīgas 1. pamatskolas – attīstības centra
Ritma grupa (vadītāja Ieva Altrofa),
Latvijas Nacionālā simfoniskais orķestris
(diriģents Raimonds Gulbis).

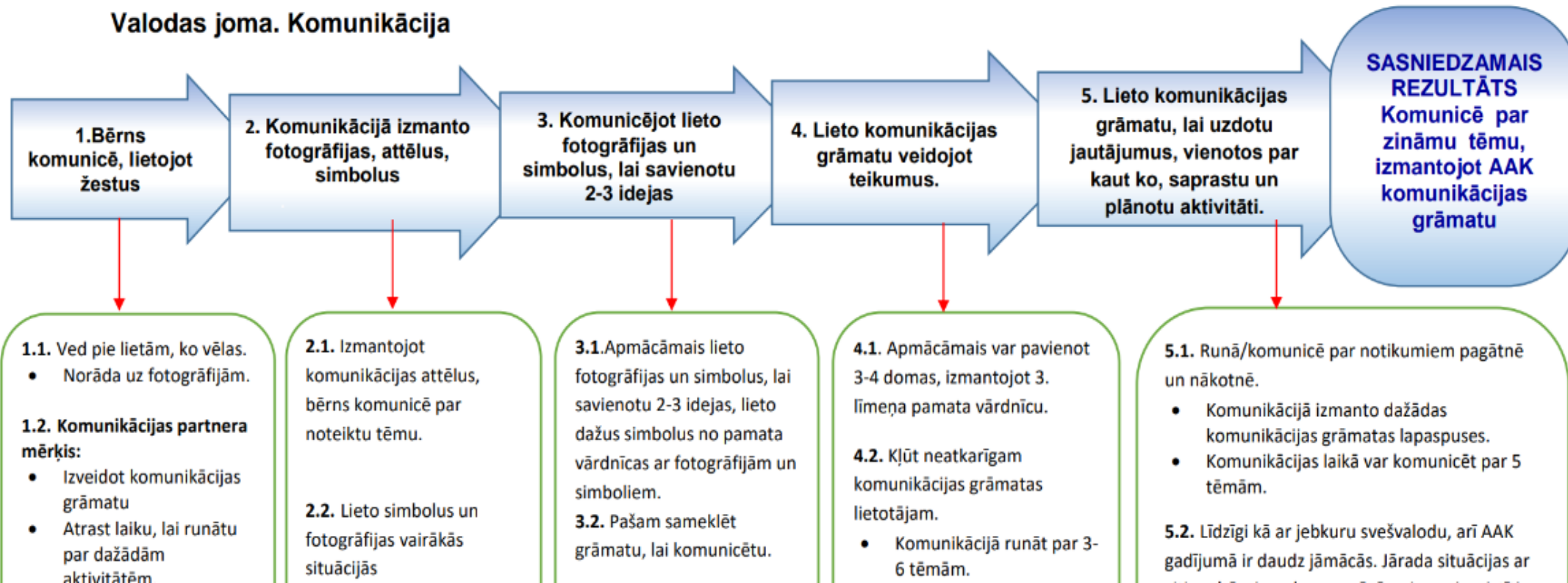
Komunicēšana, sadarbība, spēle...

Metodiskais materiāls – «Sasniedzamie rezultāti un to novērtēšana skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem»

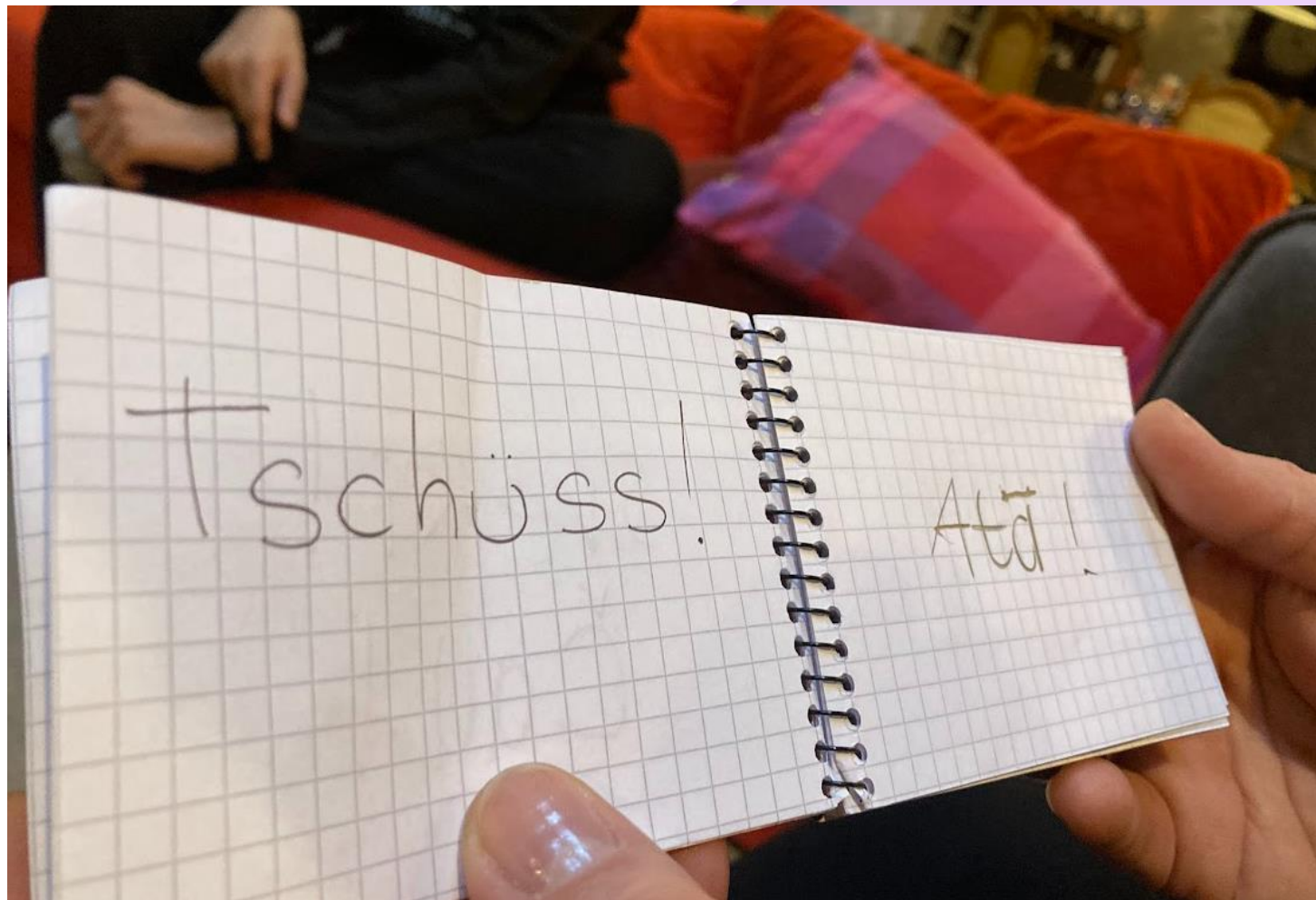
Valodas joma. Komunikācija

Valodas joma VALODAS ATTĪSTĪBA I

Sasniedzamie rezultāti- <https://mape.gov.lv/api/files/C75D928E-F461-45A6-864D-E0633C11D786/download>

Tschüss!

Atä!